

Կ Ա Ր Ծ Ի Ք

ԱՐՏԱԿ ԼԵՎԻԿԻ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԻ «ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ (ԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ)» ԹԵՄԱՅՈՎ ԱՏԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ Ը.00.02 «ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ, ՆՐԱ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՀԱՅՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շուկայական տնտեսության պայմաններում արդյունաբերական կազմակերպությունների բնականոն գործունեության ապահովման հիմնահարցերը ձեռք են բերում մեծ կարևորություն: Դա, նախ և առաջ, վերաբերում է գործունեության համար բարենպաստ միջավայրի և անհրաժեշտ նախադրյալների ձևավորմանը: Այս առումով, արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության ապահովումը դրանց զարգացման, մրցակցային առավելությունների ձեռք բերման և հնարավոր մարտահրավերներին դիմագրավման հիմնական պայմաններից է: Ըստ էության, այն ցույց է տալիս արտաքին և ներքին ազդեցությունների պայմաններում կազմակերպության բնականոն գործունեության իրականացման կարողությունը: Ակնհայտորեն, կազմակերպության կայունությունը հանդես է գալիս նաև որպես զարգացման գրավական, ինչը ենթադրում է այդ ուղղությամբ որոշակի քայլերի և ծրագրերի իրականացում՝ այդ թվում նաև համապատասխան պետական քաղաքականության իրականացման առումով:

Գրախոսվող աշխատանքում իրականացված հետազոտությունները նվիրված են այդ հիմնախնդիրների ուսումնասիրությանը և դրանց լուծմանն ուղղված նոր մոտեցումների մշակմանը, ինչով էլ պայմանավորված է ատենախոսության թեմայի **արդիականությունը և հրատապությունը:**

Ատենախոսության **կառուցվածքը** հնարավորություն է ընձեռել բացահայտել հետազոտվող հիմնահարցի բնութագրական կողմերը, ապահովել դրանցով պայմանավորված խնդիրների լուծման հաջորդականությունը, պահպանել

առաջարկված մոտեցումների գործնական նշանակության հիմնավորմանը և ամբողջական հետազոտության իրականացմանը հատուկ այլ սկզբունքները:

Աշխատանքի **ներածական** մասում դրված է հետազոտության նպատակը և տրված են դրան հասնելու համար լուծման ենթակա խնդիրները, Այստեղ բնութագրված են տեսական ու մեթոդական այն հիմքերը, որոնց վրա կառուցված են հեղինակի մշակումներն ու եզրահանգումները:

Ատենախոսության **առաջին՝ «Կազմակերպությունների կայունության տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը» գլխում** քննարկվել են կազմակերպությունների կայունության հիմնահարցերը և դրա ապահովման խնդիրները, բացահայտվել են արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության վրա ազդող գործոնները և ուսումնասիրվել են արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության գնահատման մեթոդները:

Աշխատանքի **երկրորդ՝ «Արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության առանձնահատկությունները Հայաստանի Հանրապետությունում» գլխում** վերլուծվել է Հայաստանի արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության մակարդակը և հիմնավորվել է պետության դերը արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության ապահովման գործում:

Ատենախոսության **երրորդ՝ «Արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության բարձրացման ուղիները Հայաստանի Հանրապետությունում»** գլխում ներկայացվել են պետություն-մասնավոր գործընկերության բարելավման հնարավոր ուղղությունները, մշակվել են արդյունաբերական կազմակերպությունների նորարական գործունեության խթանման լծակները և առաջադրվել են արդյունաբերական կազմակերպություններում սոցիալական կայունության ամրապնդման համար անհրաժեշտ մեխանիզմներ և մոտեցումներ:

Ատենախոսությունում իրականացված վերլուծությունները հիմնված են դիտարկվող բնագավառի դասականների, ինչպես նաև ժամանակակից

հետազոտողների ուսումնասիրությունների վրա: Մեթոդաբանական և տեղեկատվական առումով աշխատանքում օգտագործված են պաշտոնական շրջանառության մեջ գտնվող նյութեր և տվյալներ: Այս հանգամանքը թույլ է տվել հեղինակին ապահովել աշխատանքում ստացված արդյունքների անհրաժեշտ **հիմնավորվածություն և հավաստիություն:**

Աշխատանքի **գիտական նորոյթը** կայանում է նրանում, որ մշակվել են «պետություն-մասնավոր հատված» գործընկերության բարելավմանը, Հայաստանի արդյունաբերական կազմակերպությունների տնտեսական կայունության բարձրացմանը, կազմակերպությունների կայունության ապահովման գործում սոցիալական գործոնի ամրապանդմանն ուղղված մոտեցումներ և առաջարկություններ, որոնք կնպաստեն կազմակերպություններում արտադրողականության բարձրացմանը, գործարար ակտիվության խթանմանը, նորամուծությունների առաջադրմանը և ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործմանը:

Մեթոդաբանական և մեթոդական տեսանկյունից հետազոտության արդյունքներն ընձեռում են որոշակի հնարավորություն կողմնորոշվել արդյունաբերական կազմակերպության կայունության հիմնախնդիրների լուծման հարցում:

Ատենախոսության **գիտագործնական նշանակությունը** պայմանավորված է նրանով, որ ուսումնասիրության արդյունքները կարող են օգտագործվել հանրապետությունում արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունությանն ուղղված ծրագրերի իրականացման ընթացքում:

Ատենախոսության վերաբերյալ կան **դիտողություններ**, որոնք գրախոսվող աշխատանքի թեմայի շուրջ ուսումնասիրությունների շարունակման դեպքում, մեր կարծիքով, պետք է արժանանան հեղինակի ուշադրությանը: Դրանցից հատկապես անհրաժեշտ է նշել հետևյալները.

1. Ատենախոսությունում իրականացված վերլուծությունների արդյունքում հեղինակն առաջարկում է արդյունաբերության զարգացմանը խրախուսելու

նպատակով տրամադրել վարկային և հարկային արտոնություններ: Կարծում ենք, նշված առաջարկությունների իրատեսականությունը գնահատելու համար հեղինակը պետք է ներկայացներ նշված արտոնությունների ֆինանսական բեռը պետական բյուջեի համար, ինչպես նաև դրանցից ակնկալվող օգուտները:

2. Արդյունաբերության ոլորտի զարգացման նպատակով աշխատանքում առաջարկվում է իրականացնել ՀՀ տնտեսության մեջ արտադրվող հիմնական արտադրատեսակների, ինչպես նաև տարբեր ոլորտներում մատուցվող ծառայությունների մրցունակության գնահատում: Ցանկալի կլիներ, եթե հեղինակը ներկայացներ նաև նման գնահատման հիմնական չափանիշները և հիմնավորեր դրանց ընտրությունը:

3. Արդյունաբերության զարգացման նպատակով պետություն-մասնավոր հատված գործընկերության շրջանակներում հեղինակի կողմից առաջարկվող որոշ մոտեցումներ բավականաչափ ընդհանրական են՝ մասնավորապես, պետական աջակցության մասով: Աշխատանքի գիտագործնական նշանակությունը զգալիորեն կբարձրանար, եթե առավել հանգամանալից կերպով ներկայացվեին նաև դրանց գործնական կիրառման մեխանիզմները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Արված դիտողությունները չեն նսեմացնում հետազոտության արժանիքները: Դրանք հետապնդում են հանրապետությունում արդյունաբերական կազմակերպությունների կայունության ապահովման հիմնախնդիրների լուծմանը նվիրված հետազոտության օրոնումնասիրությունների արդյունավետության բարձրացման նպատակ:

Ա. Աղաջանյանի թեկնածուական ատենախոսությունն ունի որոշակի գիտագործնական նշանակություն, իրենից ներկայացնում է ինքնուրույն և ամբողջական հետազոտություն, որում դրված և լուծված են հանրապետության համար կարևոր ու արդիական խնդիրներ:

